

DEMOKRATISK SELVTILLID

Mange unge kæmper med lav demokratisk selvtillid

Halvdelen af unge (53%) har lav demokratisk selvtillid.

En stor del føler ikke, at de har noget at byde ind med i politiske diskussioner, at de kan forstå politiske spørgsmål og/eller at de har politiske holdninger, som er værd at lytte til.

Dog har hele 65% en holdning til, i hvilken retning Danmark og verden skal udvikle sig i.

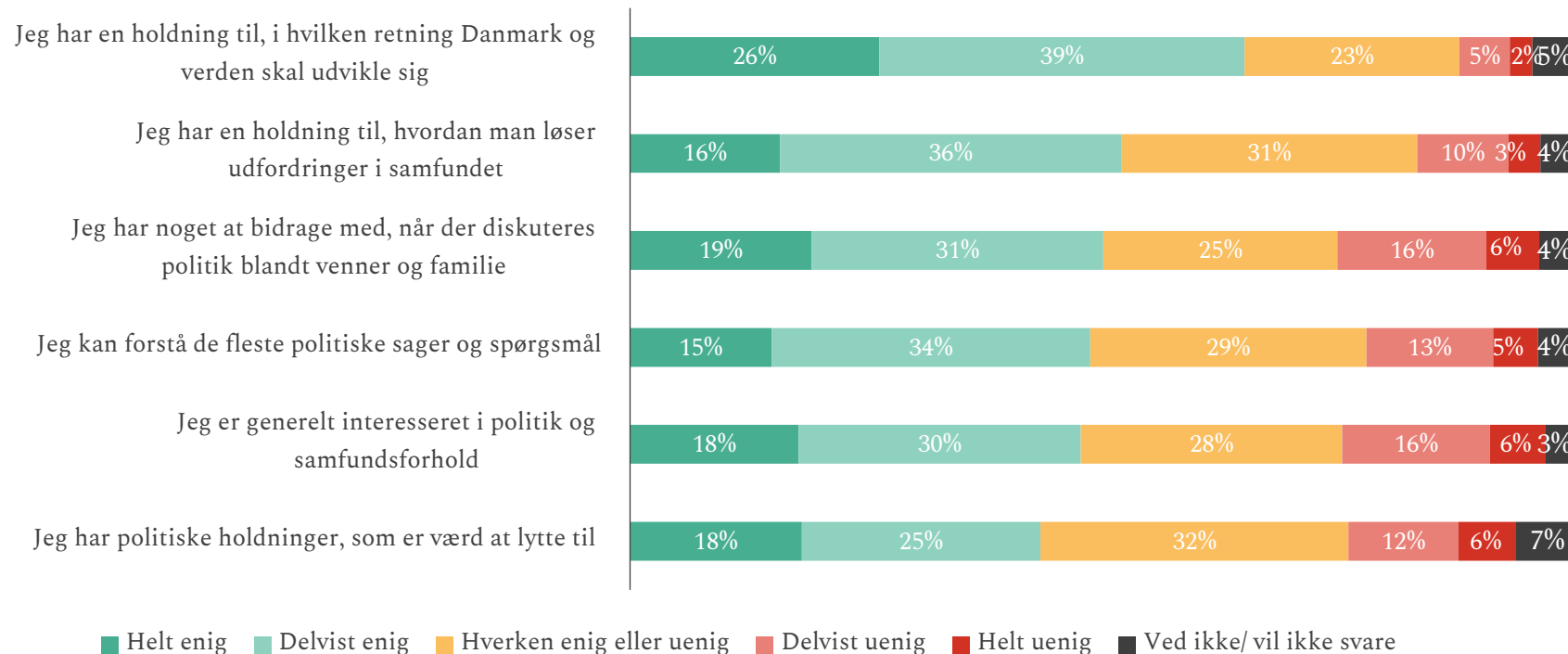
Den demokratiske selvtillid er faldet til niveauet fra før COVID-19

Mens antallet af unge med høj demokratisk selvtillid lå på hhv. 44% og 45% før COVID-19 i 2018 og 2019, så steg den til 53% i det første år af pandemien. Siden er tallet faldet løbende, og i 2023 er det 47% af unge, som har høj demokratisk selvtillid.

65% af unge har en holdning til, i hvilken retning Danmark og verden skal udvikle sig – færre føler dog, at deres politiske holdninger er værd at lytte til

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

N: 16-25 år = 1.065

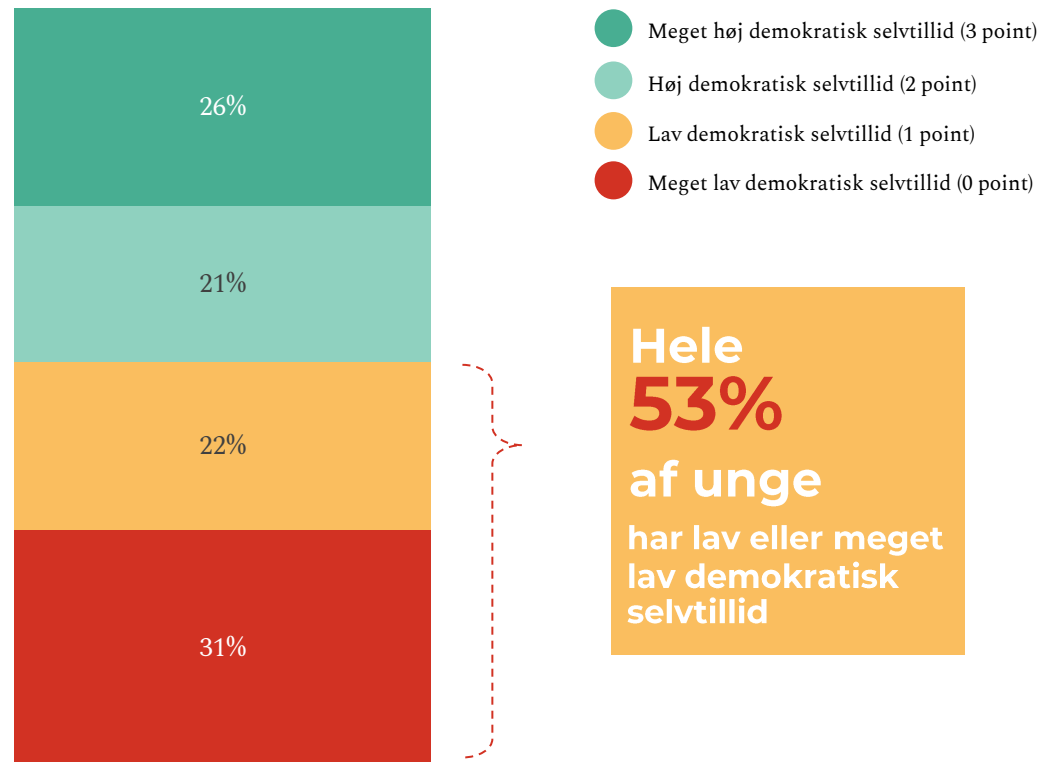
Over halvdelen af unge har en holdning til, hvordan man bør løse samfundets udfordringer (52%).

Omvendt står det mindre positivt til med følelsen af at være berettiget i debatten. Det er kun 43% af unge, som er direkte enige i, at de har politiske holdninger, som er værd at lytte til.

Mere end halvdelen af unge har lav demokratisk selvtillid – og for næsten en tredjedel er den demokratiske selvtillid meget lav

Demokratisk selvtillid blandt unge

N: 16-25 år = 1.065

Baseret på spørgsmålene til unges syn på politik og følelse af berettigelse til at deltage i samfundsdebatten er det muligt at udregne et demokratisk selvtillidsniveau for den enkelte.

Demokratisk selvtillid er vigtig for unges deltagelse i demokratiet. Unge med lav demokratisk selvtillid deltager således sjældnere i politiske aktiviteter og er fx i mindre grad medlem af en frivillig forening.

Definition af demokratisk selvtillid

Demokratisk selvtillid defineres som, at man er *helt* eller *delvist enig* i minimum to af nedenstående udsagn:

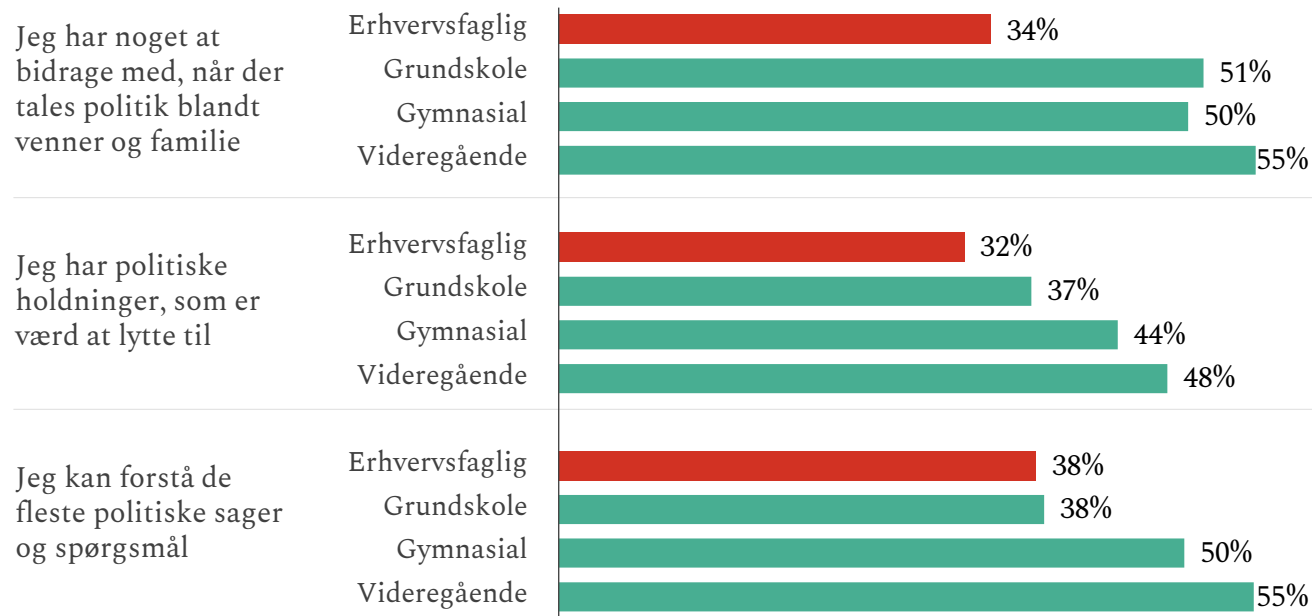
- 1) Jeg har noget at bidrage med, når der tales politik blandt venner og familie
- 2) Jeg har politiske holdninger, som er værd at lytte til
- 3) Jeg kan forstå de fleste politiske sager og spørgsmål

For hvert udsagn en respondent erklærer sig enig tildes ét point. En ung, som erklærer sig enig i 2 udsagn har således høj demokratisk selvtillid, mens en som ikke erklærer sig enig i nogen udsagn har meget lav demokratisk selvtillid.

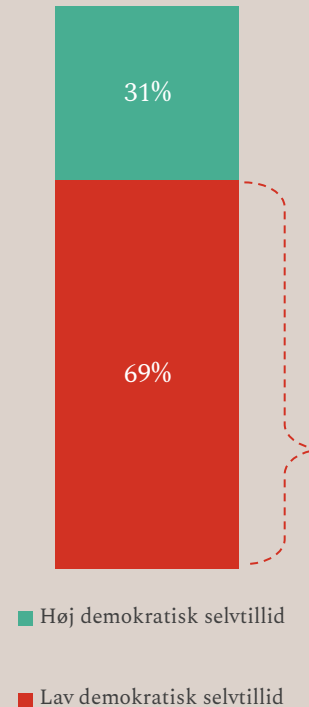
Den demokratiske selvtillid er særligt lav blandt unge, som har eller er i gang med en erhvervsfaglig uddannelse

Unge, der svarer helt eller delvist enig i udsagn om deres demokratiske selvtillid fordelt på uddannelse

N: 16-25 år = 1.065

Demokratisk selvtillid blandt unge der har eller er i gang med en erhvervsfaglig udd.*

Unge med eller på erhvervsfaglige uddannelser føler sig særligt udfordret i politiske samtaler med andre samt i at have politiske holdninger, som er værd at lytte til.

69% af unge med eller på en erhvervsuddannelse har lav demokratisk selvtillid

“

Det er vigtigt at 'gøre' demokrati – ikke blot høre om det. Hvis man fx går på en skole, hvor lærerne aldrig spørger, hvad eleverne synes, og man derefter kommer ud i lære, hvor der er et klart hierarki. Hvis man så kombinerer det med en følelse af, at samfundet ikke synes, at ens arbejde eller uddannelse er "fin nok", hvordan skal man så føle, at man har holdninger, der er værd at lytte til?"

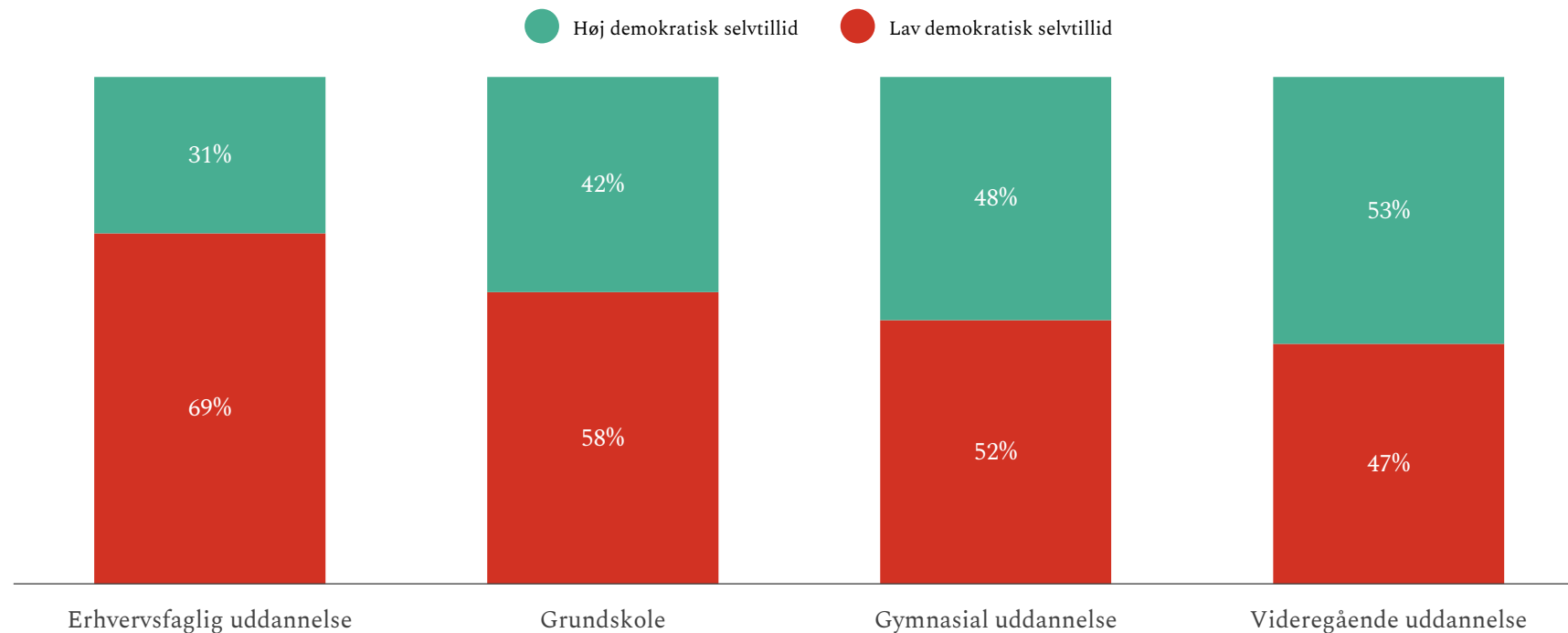
”

Mand, 18 år

Selvom udfordringerne er størst blandt unge med erhvervsfaglig uddannelse, er lav demokratisk selvtillid generelt et problem blandt unge

Demokratisk selvtillid blandt unge fordelt på uddannelse

N: 16-25 år = 1.065

Den lave demokratiske selvtillid er en tværgående udfordring hos alle unge.

Blandt unge, hvor grundskolen er højeste uddannelsesniveaue, har 58% lav demokratisk selvtillid. Blandt unge med gymnasial eller videregående uddannelse er niveauet generelt højere, men alligevel har hhv. 52% og 47% lav demokratisk selvtillid.

Unge med gymnasial eller videregående uddannelser føler i højere grad end unge med erhvervsfaglige uddannelser, at de er i stand til at diskutere politik med venner og familie. På lignende vis føler de i højere grad, at de kan forstå politiske sager og spørgsmål.

“

Jeg synes, der er en diskurs om, at unge ikke ved nok og derfor ikke skal tages seriøst. Når en ung udtaler sig offentligt, får de at vide af ældre, at de ikke skal udtale sig, fordi de ikke ved nok. Det kan ødelægge ens demokratiske selvtillid, hvis man udtaler sig, og så bliver ens holdninger nedgraderet, fordi man er ung.

Har man en høj selvtillid i forvejen, så kan man måske godt holde til de her nedture, men unge med en lav selvtillid kan blive usikre og miste modet og lysten til at deltage i demokratiet.

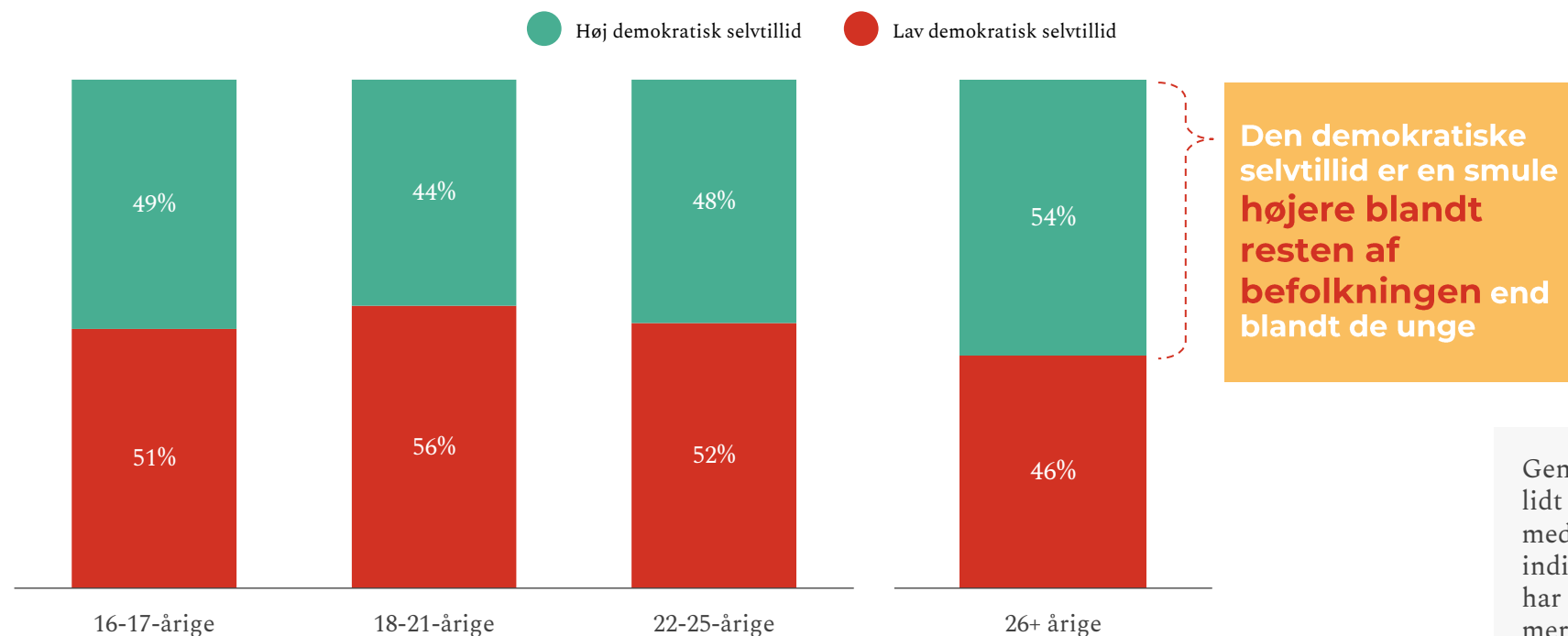
”

Mand, 19 år

De 18-21 årige har lavest demokratisk selvtillid, men unge har generelt en lidt lavere demokratisk selvtillid sammenlignet med resten af befolkningen

Demokratisk selvtillid blandt unge sammenlignet med resten af befolkningen

N: 16-25 år = 1.065, 26+ år = 565

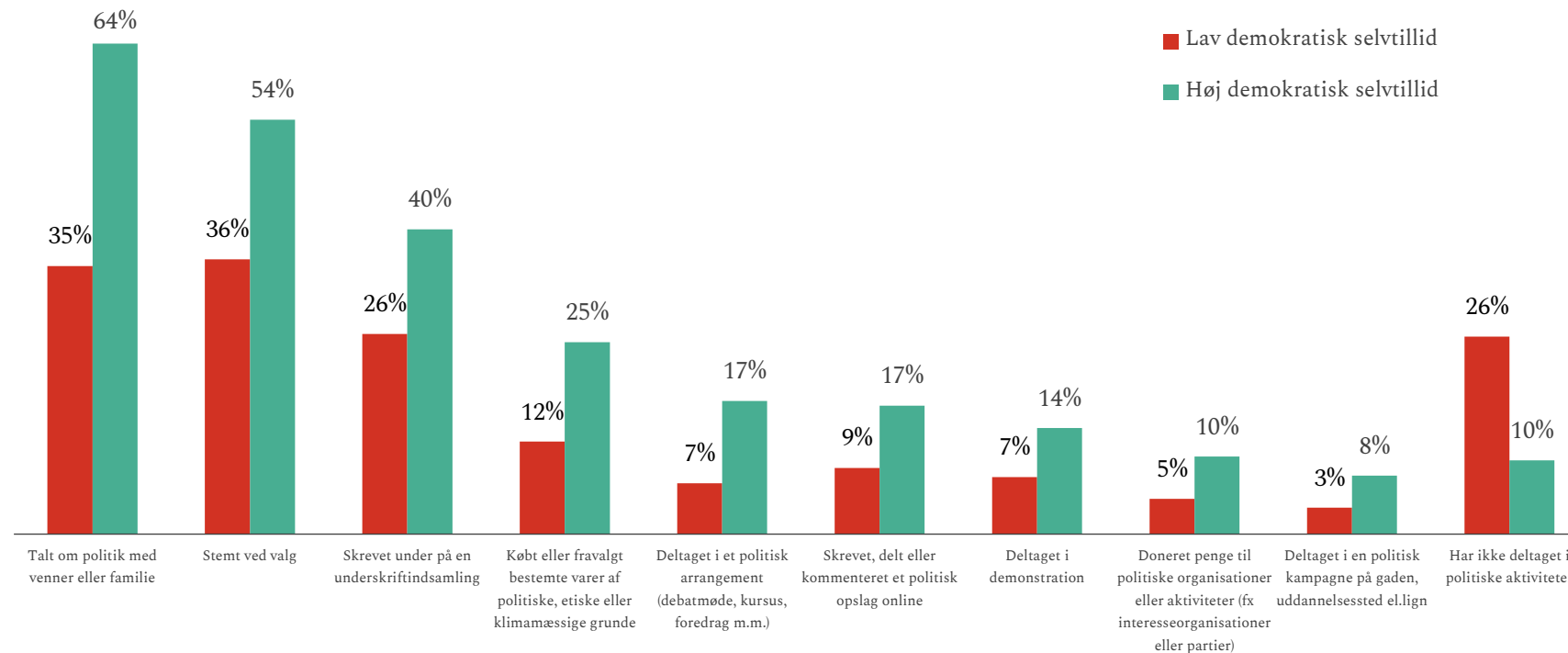
Den demokratiske selvtillid er en smule højere blandt resten af befolkningen end blandt de unge

Generelt er den demokratiske selvtillid lidt lavere blandt unge sammenlignet med resten af befolkningen. På tværs af indikatorerne for demokratisk selvtillid har resten af befolkningen da også lidt mere tro på, at de har noget at bidrage med i politiske diskussioner og at de har holdninger, der er værd at lytte til.

Det politiske aktivitetsniveau er højere blandt unge med høj demokratisk selvtillid end blandt unge med lav demokratisk selvtillid

Hvilke af nedenstående politiske aktiviteter har du inden for de seneste 12 måneder deltaget i?

N: 16-25 år = 1.065

Den demokratiske selvtillid har indflydelse på, hvor meget og hvilke aktiviteter unge deltager i.

26% af unge med lav demokratisk selvtillid har ikke deltaget i nogen politiske aktiviteter det seneste år. For unge med høj demokratisk selvtillid gælder det kun 10%.

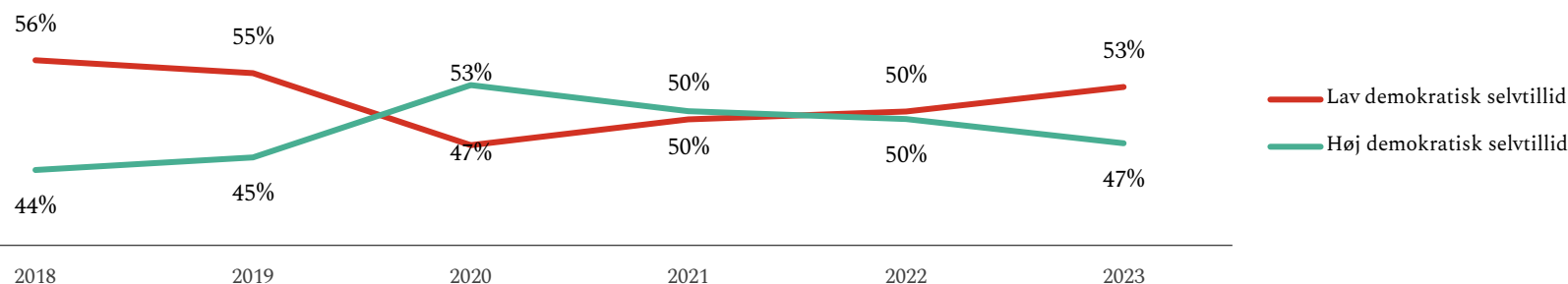
Lignende har 64% af unge med høj demokratisk selvtillid talt om politik med venner eller familie, mens det kun gælder 35% af unge med lav demokratisk selvtillid.

Forskellen mellem unge med høj og lav demokratisk selvtillid går således igen på tværs af alle typer af aktiviteter.

Den demokratiske selvtillid blandt unge steg under de første år med COVID-19 pandemien, men er nu faldet til niveauet fra før pandemien

Udvikling i demokratisk selvtillid blandt unge over tid

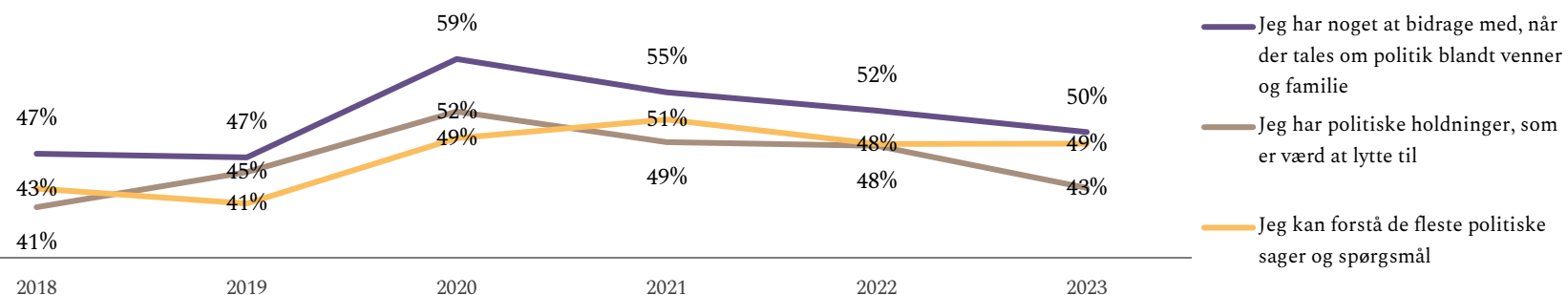
N (16-25 år): 2018 = 519, 2019 = 590, 2020 = 579, 2021 = 560, 2022 = 653, 2023 = 1.065

Forklaringen på stigningen under pandemien skal findes i, at flere unge erklærede sig enige i, at de havde noget at bidrage med i politiske diskussioner, at de oplevede at have holdninger, som var værd at lytte til og at de kunne forstå politiske sager.

Unge, der svarer helt eller delvist enig i udsagn om deres demokratiske selvtillid over tid

N (16-25 år): 2018 = 519, 2019 = 590, 2020 = 579, 2021 = 560, 2022 = 653, 2023 = 1.065

Stigningen og det senere fald skyldes sandsynligvis, at COVID-19 var en meget højpolitiseret tid med stor indvirkning på de flestes liv – og særligt unges pga. nedlukning af gymnasier og uddannelser samt begrænsning af social kontakt.

METODE

DUF DANSK
UNGDOMS
FÆLLESRÅD

Epinion

Demokratianalysens metode

Demokratianalysen fra 2023 indeholder både kvantitativ- og kvalitative indsigter. Den kvantitative data er som tidligere den primære datakilde for analysen, mens de gennemførte fokusgrupper har til hensigt at nuancere indsigterne.

Resultater fra denne rapport må kun offentliggøres med følgende kildeangivelse: ”Epinion for DUF” .

Data fra Demokratianalysen siden 2017 kan tilgås her: <https://app.incite.pro/#/menu/9360/10909/38b513d8-7a9f-4766-9078-44038e47545a>

Kvantitativ dataindsamling

Dataen til demokratianalysen 2023 er indsamlet mellem d. 17. april og den 16. maj 2023 af Epinion via webpaneler. Der er i år indsamlet 1.065 webinterviews af unge og 565 webinterviews af danskere i alderen 26 år og derover. Stikprøven er indsamlet og analyseret således, at den er repræsentativ for både unge mellem 16 og 25 år, danskere på 26 år og derover samt den samlede gruppe af danskere på 16 år og derover.

Rapporten viser undersøgelsens resultater i grafer. Graferne viser resultaterne som procenttal, dvs. andele af respondenter eller de respektive undergrupper af respondenter. Bemærk at nogle af fordelingerne i graferne kan summere til mere eller mindre end 100%, grundet afrunding af tal.

Kvalitative fokusgrupper

DUF har som supplement til undersøgelsen gennemført to fokusgrupper af to timers varighed. Fokusgrupperne bestod af en række åbne dialogøvelser, der havde til formål at bidrage med kvalitative inputs til nuancering af spørgeskemaresultaterne.

Den første fokusgruppe bestod af ni deltagere, hvoraf ingen var medlem af en frivillig forening. I den anden fokusgruppe kom alle otte deltagere fra en medlemsorganisation i DUF, og deltagerne repræsenterede i alt otte forskellige medlemsorganisationer.

Deltagernes alder i de to fokusgrupper spændte fra 17-25 år. Begge fokusgrupper blev afholdt i København, og deltagerne er rekrutteret af DUF.

Definition demokratisk selvtillid

Definition på demokratisk selvtillid

En respondent tildeles et point for hver af gang de har svaret *helt* eller *delvist enig* til udsagnene nedenfor:

- 1) Jeg har noget at bidrage med, når der tales politik blandt venner og familie
- 2) Jeg har politiske holdninger, som er værd at lytte til
- 3) Jeg kan forstå de fleste politiske sager og spørgsmål

Enighed i et udsagn giver 1 point

Meget lav demokratisk selvtillid (0 point)	Svarer <i>helt</i> eller <i>delvist enig</i> til nul af de tre udsagn
Lav demokratisk selvtillid (1 point)	Svarer <i>helt</i> eller <i>delvist enig</i> til ét af de tre udsagn
Høj demokratisk selvtillid (2 point)	Svarer <i>helt</i> eller <i>delvist enig</i> til to af de tre udsagn
Meget høj demokratisk selvtillid (3 point)	Svarer <i>helt</i> eller <i>delvist enig</i> til tre af de tre udsagn